

Prima instanța, judecătorii,
Iarmaliuc
Dosarul nr. 1a-818/23
Teleneshti
1-22038577-02-1a-28042023

Ludmila
Judecătoria Orhei, sediul

DECIZIE

23 aprilie 2024

mun.

Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:

Președintele ședinței de judecată, judecătorul

Judecătorii

Silvia Cecan
Liubovi Brîzna
Ecaterina Palanciuc
Corina Dirvici

Grefierului

Cu participarea:

Procurorului

Apărătorului

Coșneanu

Inculpatului

Vladislav Harti
Svetlana

Cotlău Constantin

a judecat, în ședință publică, în ordine de apel, apelul apărătorului Svetlana Coșneanu în interesele inculpatului Cotlău Constantin, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Teleneshti din 4 aprilie 2023, în cauza penală privind învinuirea lui

Cotlău Constantin *****, născut la

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) din Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei în instant de fond: 22 martie 2022-4 aprilie 2023, în instanța de apel, 28 aprilie 2023-23 aprilie 2024, în procedura judecătorului Silvia Cecan de la 15 iunie 2023 pînă la 23 aprilie 2024.

Procedura de citare legal executată.

Apărătorul inculpatului și inculpatul au pledat pentru admiterea apelului depus în interesele inculpatului.

Procurorul a solicitat respingerea recursului.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Teleneshti din 4 aprilie 2023, Cotlău Constantin ***** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.332 alin.(1) din Codul penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un

termen de 3 (trei) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani.

2. Conform art.90 din Codul penal, s-a stabilit lui Cotlău Constantin ***** perioadă de probațiune de 1 (un) an, suspendându-i condiț*****at executarea pedepsei închisorii, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune, și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.
3. Conform art.90 alin.(6) lit.a) din Codul penal, s-a obligat Cotlău Constantin ***** să nu-și schimbe domiciliul și reședința fără consimțământul organului competent.
4. S-a explicat lui Cotlău Constantin ***** că este obligată să se prezinte, în termen de 5 zile de la momentul rămânerii definitive a sentinței judecătorești, la organul de probațiune, în a cărui rază teritorială, își are domiciliu.
5. S-a aplicat în privința lui Cotlău Constantin ***** măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara, până la intrarea sentinței în vigoare.
6. Corpurile delictive: tabelele de pontaj a angajaților Căminului cultural Leușeni pentru lunile noiembrie, decembrie anul 2019; ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie anul 2020, ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie anul 2021; - tabele de evidență a timpului de muncă a angajaților ÎS Paza de Stat Telenești, în copii autentificate, pentru lunile noiembrie, decembrie anul 2019, ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie anul 2020, ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie anul 2021, fiind lăsat în continuare anexate la dosar, pe tot termenul de păstrare a lui.
7. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că Cotlău Constantin ***** , activând din 23.05.1994 în funcția de director al Căminului Cultural din satul Leușeni ra*****ul Telenești, fiind numit în funcția respectivă prin ordinul șefului Direcției ra*****ale de cultură Telenești,***** , prin urmare în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) din Codul penal, fiind persoană publică, având o serie de atribuții stipulate în fișa de post al funcției, inclusiv de asigurare a respectării disciplinei de muncă a angajaților instituției și obligația, conform art. 106 Codul muncii, să țină în modul stabilit evidența timpului de muncă prestat efectiv de fiecare angajat al instituției, precum și timpul de muncă prestat de el personal, cu întocmirea lunară a tabelului de pontaj a orelor de muncă, care constituie document oficial aprobat prin ordinul Ministrului Finanțelor Republicii Moldova nr. 216 din 28.12.2015, cu prezentarea acestuia primarului localității pentru aprobare, acț*****ând în mod intenț*****at, folosind situația de serviciu în interes material, exprimat prin intenția de a obține ilegal un câștig material pentru sine prin achitarea neîntemeiată a plăților

salariale pe numele său și în interes personal, manifestat prin crearea intenționată a situației legale în vederea neîntreruperii stagiului necesar de cotizare pentru obținerea ulterioară a dreptului la pensie, pe parcursul anilor 2019-2021 a întocmit tabelele de pontaj a angajaților Căminului Cultural din satul Leușeni rașeni, rașeni Telenești pentru lunile noiembrie, decembrie anul 2019; ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie anul 2020; ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie anul 2021, care constituie documente oficiale de calcul și achitare a salariului angajaților instituției respective, ce au fost contrasemnate de el personal în calitate de director al Căminului Cultural din satul Leușeni, în care a inclus date false cu privire la orele de muncă prestate de el personal pentru zilele din data de: 1,5, 9, 12, 16 noiembrie 2019; 18 și 22 decembrie 2019; 03, 11, 15, 19, 31 ianuarie 2020; 04, 08,12, 16, 28 februarie 2020; 03, 07, 11, 15,27, 31 martie 2020; 03, 12, 15, 18,21,24 aprilie 2020; 08, 12, 16, 20 mai 2020; 07, 10, 13, 16, 19, 28 iunie 2020; 01, 05, 17,21, 25,29 iulie 2020; 02, 14, 18, 22, 26, 30 august 2020; 11, 15, 19,23,27 septembrie 2020; 09, 13, 17, 21, 25 octombrie 2020; 08, 11, 14, 17, 20, 29 noiembrie 2020; 06, 10, 22, 26 ianuarie 2021; 03, 07, 19, 23, 27 februarie 2021; 03, 07, 19, 23, 27 martie 2021; 04, 06, 09, 18, 21, 24, 27 aprilie 2021; 01, 04, 07, 16, 19, 22, 25, 28 mai 2021; 04, 13, 16, 19, 22, 25 iunie 2021; 09, 13, 17,21,25 iulie 2021; 06, 10, 14, 18, 22 august 2021; 03, 07, 11 noiembrie 2021, în care ultimul de facto nu au activat și nu s-a aflat la serviciu la Căminului Cultural din satul Leușeni, deoarece în zilele sus nominalizate se afla la serviciu în funcția de gardian la filiala Telenești a întreprinderii de Stat Servicii Pază a MAI, unde a fost angajat în temeiul ordinului șefului SPS Telenești nr.40ef din 24.07.2009, pentru care serviciul contabil al primăriei neîntemeiat i-a fost calculat și achitat lui Cotlău Constantin salariul în sumă totală de 36 463,90 lei și contribuțiile asigurărilor sociale și primele obligatorii de asistență medicală în sumă totală de 10 278,73 lei.

8. Nefiind de acord cu sentința, apărătorul Svetlana Coșneanu în interesele inculpatului Cotlău Constantin a înaintat cerere de apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de la comiterea infracțiunii incriminate.
9. În motivarea apelului s-a indicat că Cotlău Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat că într-o perioadă destul de dificilă în Republica Moldova a făcut tot posibilul pentru a supravețui el și întreaga lui familie compusă din patru membri și s-a angajat în două locuri de muncă. Pe perioada angajării în aceste două funcții în calitate de Șef al Casei de cultură din satul Leușeni, rașeni Telenești și la întreprinderea de stat Servicii pază a MAI în calitate de gardian și-a îndeplinit onest și sîrguincios atribuțiile de serviciu .

10. Luînd în calcul că programul de muncă la casa de cultură este mai flexibil în comparație cu alte programe de muncă de la alte instituții dînsul avea posibilitate de-a activa în două locuri de muncă, din declarațiile inculpatului Cotlău Constantin se atestă că nemijlocit îndeplinirea tabelului de pontaj de la orele de muncă la Casa de cultură era completat de el, însă tabelul de pontaj de la întreprinderea de stat Serviciu de pază a MAI de o altă persoană. În calitate de gardian lucra două zile pe săptămîină, iar cinci lucra la casă de cultură în aceste condiții dînsul avea posibilitate reală să activeze în două locuri.
11. Chiar dacă instanța de fond n-a dorit să reflecteze asupra declarațiilor inculpatului Cotlău Constantin, asupra declarațiilor date de către martorii Cotlău Victor, Catrinescu *****, Catrinescu Maria, Cumpătă Rustic, Slutu Ana, Lazarencu Valeriu, Cavca Viorel care au declarat că într-adevăr Cotlău Constantin a lucrat în două locuri ,îndeplinea munca conform cerințelor și nu se atesta un vădit interes de-a obține ilegal un cîștig material pentru sine prin achitarea neîntemeiată a plăților salariale pe numele său și în interes personal.
12. Însuși inculpatul a recunoscut că tabelul de pontaj de la casa de cultură era îndeplinit de el, însă conform prevederilor legale acest tabel urma să fie întocmit de contabilă de la primărie care este la curent cu toate rigorile de îndeplinire a actului respectiv, putea să fie verificate tabelele prezentate și corectate dacă erau întocmite de persoana responsabilă în acest domeniu. Cotlău Constantin este angajat ca șef a Casei de cultură ,și nu ca contabil, însă se dovedește cu certitudine că volumul de muncă stabilit dînsul l-a îndeplinit destoinic.
13. În activitatea lui a dat dovadă de responsabilitate și devotament, întocmind tabelul de pontaj dînsul a acț****at cu bună-credință, deoarece știa că volumul de muncă era îndeplinit în strictă conformitate cu obligațiunile sale, instanța de judecată avînd un șir de declarații ale martorilor a stabilit că erau cazuri cînd repetițiile care le făceau ansamblul folcloric de la Casa de cultură din Leușeni condus de Cotlău Constantin dese ori se petrecea și până la orele 02.00 noaptea de ce nu s-a autosesizat ca se lucra și peste programul de lucru.
14. În acțiunile lui Cotlău Constantin nu se atestă existența laturii subiective ale acestei infracțiuni, dînsul a comis niște erori în tabelul de pontaj care nu pot fi catalogate ca fals în acte publice.
15. Referitor la pedeapsa stabilită de instanța de fond apărarea o consideră contrară legii, deoarece chiar dacă instanța de judecată a ajuns la concluzia că inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) din Codul penal urma să i-a în considerație un șir de circumstanțe care sunt aplicabile în privința inculpatului și anume că a fost atras la răspundere penală pentru prima oară pentru săvîrșirea unei infracțiuni ușoare, este participant la război, are la

întreținere doi copii minori, în toamna anului 2022 la 04 noiembrie i-a ars casa a rămas fără acoperiș de asupra capului, locuiește la vecini.

16. Deliberând asupra motivelor invocate în apeluri, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță și suplimentar de către instanța de apel, Colegiul penal ajunge la concluzia că apărătorului Svetlana Coșneanu în interesele inculpatului Cotlău Constantin, urmează a fi admis din alte motive, cu casarea sentinței atacate, inclusiv și din alte motive și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.
17. În conformitate cu art. 400 alin. (1) din Codul de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.
18. De asemenea, instanța de apel relevă că potrivit art.414 alin.(1) din Codul de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.
19. Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.
20. În suportul celor enunțate supra relevant este că, în sensul cerințelor art.414 din Codul de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost săvârșită de către inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante sau agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art.101 din Codul de procedură penală.
21. Conform art. 415 alin.(1) pct.2 din Codul de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.
22. Astfel, Colegiul reține că deși apărătorul și inculpatul au solicitat pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care

inculpatul să fie achitat, instanța consideră că instanța de fond justificat la recunoscut vinovat pe Cotlău Constantin, de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 332 alin.(1) din Codul penal și l-a condamnat pentru fapta săvârșită, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, însă la data pronunțării prezentei decizii a intervenit termenul prescripției răspunderii penale, motiv din care instanța va admite apelurile din alte motive, cu casarea sentinței inclusiv și din oficiu.

23. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

24. Colegiul penal indică că inculpatul Cotlău Constantin ***** fiind audiat în ședința instanței de fond, nu a recunoscut vinovăția și a în ședință de judecată a declarat că din anul 1994 este încadrat în funcție de director al Casei de Cultură din satul Leușeni. Conform fișei de post desfășura lucru organizatoric și cultural în localitate. Astfel, el readucea folclorul autentic în localitate și lucra cu locuitori localității prin ai convinge de a participa în ansamblu. Referitor la graficul de lucru a declarat că festivalurile se organiza în zile libere, dar ei participau la acestea. Concretizează că în perioada anilor 2019-2021 a activat și la întreprinderea de Stat Servicii Pază, însă zilele în care lucra acolo, le recupera în zilele libere de la Casa de Cultură din Satul Leușeni, deoarece conform graficului de serviciu la Casa de Cultură Leușeni avea două zile libere în săptămână. Susține că la Casa de cultură își desfășura activitatea conștiincios și deplin. La casa de cultură era responsabil și de întocmirea tabelului de pontaj, adică el indica orele de muncă al angajaților. Nu cunoaște dacă era angajat prin cumul sau de bază la întreprinderea de Stat Servicii Pază, însă orele de lucru le-a efectuat, indiferent de faptul că ele s-au contrapus. Susține că, conform graficului de lucru avea 2 zile libere pe săptămână și anume luna și joia erau libere, iar pe lună se primea că avea 8 zile libere. Orele de muncă sunt de la 09.00 până la 13.00 și de la 17.00 până la 23.00, perioada de vară, de la ora 10.00 până la 13.00 și de la ora 18.00 până la 22.00, perioada de iarnă, însă când era solicitat lucra și sâmbăta, și duminica, dar ele nu erau tabelate. Nu cunoaște dacă era tabelul de pontaj până în anul 2020, însă din anul 2020 i s-a cerut să întocmească tabelul de pontaj. Susține că a inclus în tabelul de pontaj în dreptul său a orelor menț*****ate în învinuire, deoarece știa că își face munca. La întreprinderea de Stat Serviciu Paza s-a angajat în anul 2011, în baza a cererii personale, dar nu ține minte dacă în aceasta a indicat că este angajat și ca șef al casei de cultură. Concluz*****ează că îndată ce a fost preîntâmpinat de contabilul primăriei s-a eliberat din funcția de la întreprinderea de Stat Serviciu Paza.

25. Fiind audiat în ședința instanței de apel inculpatul a indicat că nu recunoaște vina, susține declarațiile oferite anterior, precizând că pentru acele ore a primit salariu, acum îl restituie, nu ducea careva responsabilitate, dacă știa, era să indice orele lucrate, atunci au făcut prima dată tabele de pontaj, nu a falsificat nimic.
26. Colegiul penal analizând declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le apreciază ca fiind neveridice, or inculpatul pe de o parte indirect recunoaște faptele comise, însă a oferit astfel de depoziții cu scopul de a induce în eroare instanța și a se eschiva de la răspunderea penală.
27. Astfel, deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat, vinovăția acestuia este demonstrată prin, declarațiile martorului Cotlău Victor ***** care în ședință a declarat că pe inculpatul Cotlău Constantin îl cunoaște și sunt în relații bune. A declarat că, l-a propus pe Cotlău Constantin în funcția de șef al casei de cultură. Susține că în perioada anilor 2019-2021 Cotlău Constantin a participat la diferite manifestații culturale, a primit diplome. La fel, Cotlău Constantin a organizat festival în sat, iar în toată această perioadă casa de cultură nu a fost închisă și a activat, ori sunt și alți angajați. În tot acest timp, Cotlău Constantin a fost prezent în casa de cultură și ne aduna pe toții. Nu cunoaște dacă, în această perioadă de timp Cotlău Constantin activa concomitent și în alt loc de muncă. La fel, nu cunoaște nici graficul orelor de muncă a angajaților din casa de cultură.
28. Declarațiile martorului Catrinescu ***** ***** care în ședință de judecată a declarat că pe inculpatul Cotlău Constantin îl cunoaște, deoarece este cu acesta consătean și coleg de lucru de aproximativ 20 de ani. A declarat că, Cotlău Constantin a activat în calitate de șef al casei de cultură de mult timp, de când se cunosc. Susține că, la casa de cultură graficul orelor de muncă nu poate fi fix, deși primarul împreună cu contabilul cer tabelul de pontaj. Ei fac repetiții atât cu copii cât și cu maturi la casa de cultură sau la domiciliul, deoarece casa de cultura nu se încălzește și puteau să dureze până la ora unu -două noaptea. În prezent, e greu să motivezi oameni să participe, însă lui Cotlău Constantin i se primea să adune. Astfel, în perioada anilor 2020, 2021, 2022, Cotlău Constantin împreună cu ansamblu de la Casa de Cultură Leușeni s-a prezentat la diferite măsuri, festivități, festivaluri. A concretizat că graficul orelor de lucru al casei de cultură era de la 10 până la ora 13 și seara de la ora 17 până la 23.00, însă Cotlău Constantin rămâne și după ora stabilită, deoarece veneau tinerii. Nu s-a întâmplat nici odată ca să nu aibă loc discoteca în sat, din cauză că nu era prezent Cotlău Constantin. Concretizează că este angajat oficial al casei de cultură și primea salariul pentru orele de lucru stabilite conform graficului de către șeful casei de cultură. Graficul era plasat pe ușa de la intrare de la casa de

cultură. Orele de lucru era de la 09 până la 13.00 și de la 18.00 până la 23.00, cu zile libere luni și joia, însă șeful casei de cultură nu avea zile libere și el lucra de luni până duminica. Cunoștea că Cotlău Constantin pe lângă șef al casei cultură mai lucra și în alt loc de muncă. Cotlău Constantin întocmea tabelul de pontaj.

29. Declarațiile martorului Catrinescu Maria *****care în ședință de judecată a declarat că pe inculpatul Cotlău Constantin îl cunoaște, deoarece timp de 32 ani a lucrat ca profesoară și el i-a fost discipolul ei. Susține că a lucrat cu el atât în școală cât și în cadrul casei de cultură, și datorită acestuia a participat la diferite concursuri ra*****ale și interra*****ale, unde a primit diplome. Concretizează că toată activitatea casei de cultură este desfășurată de Cotlău Constantin și el era prezent permanent la casa de cultură. Nu cunoaște dacă Cotlău Constantin activa concomitent la două locuri de muncă.
30. Declarațiile martorului Cumpăta Rustic care în ședință de judecată a declarat că pe inculpatul Cotlău Constantin îl cunoaște, deoarece acesta în anul 2011 s-a angajat la întreprinderea Serviciu de Pază de Stat. A declarat că erau patru grupe operative și se făcea grafic, iar după grafic el întocmea tabelul de pontaj. La fel, întocmea și graficul grupelor operative, care era aprobat de directorul întreprinderii. Grupa operativa lucra timp de 24 de ore, iar în prima săptămână se primea că lucra odată, iar în a doua săptămână de două ori. Cunoștea că Cotlău Constantin activa și la casa de cultură, dar nu l-a interesat cum acesta era inclus în tabelul de pontaj. Concretizează că, a fost cazuri când personalul își schimba graficul orelor de lucru.
31. Declarațiile martorului Slutu Ana ***** care în ședință de judecată a declarat că pe inculpatul Cotlău Constantin îl cunoaște, sunt consăteni. Cotlău Constantin este angajat ca șef al casei de cultură și ea este angajată în calitate de contabil șef al primăriei. Nu cunoaște din ce an a fost angajat Cotlău Constantin ca șef al casei de cultură, însă ea a fost angajată ca contabil în anul ***** și acesta deja activa. Susține că era la Casa Naț*****ală de Asigurări Sociale și i s-a cerut ca să se clarifice cu Cotlău Constantin, deoarece acesta deține două funcții. Nu ține minte data, dar s-a întâmplat cu doi sau trei ani mai târziu. Consideră că a fost în anul 2020, deoarece în luna iulie a anului 2019 s-a modificat legea asigurării medicale și atunci a fost întrebată care este locul de bază a lui Cotlău Constantin. Ea nu cunoștea că Cotlău Constantin era angajat și în alt loc de muncă. La care, ea a apelat telefonic la întreprinderea Serviciu de Pază de Stat Telenești și a întrebat dacă au un astfel de angajat. Aceștia au confirmat. Atunci, ea le-a adus la cunoștință prevederile art.24 din Legea nr.270, că persoanele de conducere nu au dreptul să contrapună orele de muncă de la un loc cu cel de al doilea loc. A efectuat interpelare în scris către Întreprinderea Serviciu de Pază de Stat. Atunci, Cotlău Constantin s-a apropiat de ea și i-a explicat prevederile legale, că încalcă legea și că nu are dreptul să

muncească în două locuri, deoarece se contrapun orele de muncă. După care, a efectuat o înștiințare pe care a adus-o la cunoștința primarului și a lui Cotlău Constantin. Concretizează că, a efectuat înștiințarea după ce a aflat că Cotlău Constantin lucrează și în alt loc de muncă. Atunci, a conștientizat că în cazul în care va veni Inspekția Financiară va purta răspundere și a telefonat la Ministerul Finante. Colaboratorii din cadrul ministerului i-a comunicat că aceasta urmează să întocmească notificarea. În luna august-septembrie al anului trecut a avut control de la inspekția financiară și în urma controlului prin act au stabilit că Cotlău Constantin avea concomitent ore de lucru atât la primărie cât și la serviciul de pază. Tot, prin act au constatat prejudiciul cauzat primăriei. Atunci, Cotlău Constantin a depus o cerere prin care a solicitat să i se oprească 30 % din salariu pentru a acoperi prejudiciul material cauzat. S-a stabilit un prejudiciu în mărime de 37 000 lei, din care 26-27 000 au fost recuperate și i-a rămas lui Cotlău Constantin să restituie doar 9 000 lei.

32. Declarațiile martorului Lazarencu Valeriu ***** care în ședință de judecată a declarat că pe inculpatul Cotlău Constantin îl cunoaște. A declarat că din 11 noiembrie 2019 activează în calitate de primar al satului Leușeni ra*****ul Telenești, iar Cotlău Constantin este șef al căminului de cultură al satului Leușeni. Cotlău Constantin activează în calitate de șef de mult timp, încă din perioada când angajările se efectuau de Secția Cultură al ra*****ului Telenești. Cunoștea că, Cotlău Constantin era angajat atât la casa de cultură cât și serviciul de pază de stat. Susține că, până a veni el în calitate de primar tabelul de pontaj al angajaților casei de cultură era întocmit de contabilul primăriei, însă când a venit el această sarcină a transmis-o șefului casei de cultură, adică lui Cotlău Constantin. Tot, atunci l-a întrebat pe Cotlău Constantin dacă orele de muncă de la ambele locuri de muncă nu se contrapun, însă Cotlău i-a comunicat că orele nu coincid. Mai mult, angajații casei de cultură au un grafic special, deoarece aceștia și duminicile lucrează. În anul 2021 în primărie a venit inspekția financiară și au constatat că orele din tabelul de pontaj a Casei de cultură Leușeni coincideau cu orele din tabelul de pontaj al întreprinderii Serviciu de Pază de Stat Telenești. Astfel, Cotlău Constantin lucra în ambele locuri de muncă, în unele zile. Prescripția de la Inspekția Financiară a adus-o la cunoștință lui Cotlău Constantin și că urmează să restituie prejudiciul material cauzat. Tot atunci, el a semnat un acord, prin care urmează să i se rețină 30 % din salariu în contul prejudiciului cauzat. Cotlău Constantin a recunoscut fapta și în prezent el este șeful Casei de Cultură Leușeni. A concretizat că la data de 01 ianuarie 2020 a transmis lui Cotlău Constantin, blanchete pentru a fi completate cu orele de muncă ai angajaților casei de cultură. Cotlău Constantin urmează să restituie primăriei suma de 90 000 lei și o parte din sumă a fost restituită. Susține că Cotlău Constantin și-a executat atribuțiile bine, activitățile

culturale au fost îndeplinite conform planului de activitate coordonat cu el ca primar, după care aprobat de Secția Cultural Telenești. Mai mult, casa de cultură Leușeni are format ansamblu. Cotlău Constantin lucra cinci zile într-o săptămână, dintre care luna și joi erau zile libere. Consideră că, Cotlău Constantin nu a conștientizat faptul că orele de muncă se contrapunea și că aceasta nu s-a întâmplat din vina lui, or, salariul nu-i permite se lucreze într-un singur loc.

33. Declarațiile martorului Cavca Viorel ***** care în ședință de judecată a declarat că, pe Cotlău Constantin îl cunoaște, deoarece este director al Serviciului Paza de Stat al MAI și acesta lucra gardian public superior la Întreprinderea Pază de Stat al MAI. Cotlău Constantin lucra 24 ore, după care 72 ore era libere. În situația când cineva din personal era pe buletin medical, atunci lucra 24 ore, după care 48 ore erau libere. A fost puține cazuri ca Cotlău Constantin să aibă doar de 24 ore libere. A fost cazuri când își schimbau graficul de lucru. Cotlău Constantin permanent s-a prezentat, deoarece era gardian superior și răspundea de declanșări. Era un angajat bun și disciplinat, careva probleme cu el nu a avut. A aflat târziu că Cotlău Constantin era angajat și în alt loc de muncă. Responsabil de întocmirea tabelului de pontaj este inginerul Cumpătă Rustic. Cotlău Constantin lucra două ture pe săptămână.
34. Colegiul penal analizând și apreciind aceste declarații prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le apreciază ca fiind veridice, utile, pertinente, care coroborează între ele și indică la vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) din Codul penal.
35. De asemenea, instanța de apel consideră că vinovăția lui Cotlău Constantin mai este probată și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi, conținutul raportului privind inspectarea financiară complexă la Primăria satului Leușeni ra*****ului Telenești, pe perioada de activitate 01.01.2016 - 23.08.2021, întocmit de Direcția teritorială inspectare financiară Bălți. (f.d.20-127, vol. 1); conținutul informației nr. 4 din 13.01.2022 eliberată de Primăria satului Leușeni ra*****ul Telenești cu privire la raporturile de muncă cu Cotlău Constantin, inclusiv, contractul de muncă, fișa de post al funcției de director al Căminului cultural, ordinul șefului Direcției ra*****ale de cultură Telenești, nr. 29-kp.1 din 23.05.1994 de numire a lui Cotlău Constantin în funcția de director al Căminului Cultural Leușeni. (f.d.142-151, vol. 1); conținutul informației nr. 28 din 11.01.2022 eliberată de ÎS Paza de Stat Telenesti cu privire la raporturile de muncă cu Cotlău Constantin, inclusiv tabelele de evidență a timpului de muncă, ordinele de numire și eliberare din funcție a lui Cotlău Constantin în copii autentificate. (f.d.154-243, vol. 1); conținutul ordonanței de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 13.01.2022, potrivit cărora de la Primăria satului Leușeni ra*****ul

Telenesti s-a ridicat tabelele de evidență a timpului de muncă pentru perioada anilor 2016- octombrie anul 2021. (f.d.3-4 vol. 2); conținutul procesului verbal de examinare a documentelor din 21.01.2022, conform căruia a fost supus examinării tabelele de pontaj a angajaților Căminului cultural Leuseni în coraport cu tabelele de evidență a timpului de muncă a angajaților IS Paza de Stat Telenesti, pentru perioada anilor 2016 - octombrie 2021. (f.d.5-25, vol. 2); conținutul ordonanței din 21.01.2022, conform căreia s-a recunoscut și s-a atasat la dosar în calitate de corpuri delictive a tabelele de pontaj a angajaților Căminului cultural Leuseni pentru lunile noiembrie, decembrie anul 2019; ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie anul 2020; ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie anul 2021 și respectiv tabelele de evidență a timpului de muncă a angajaților ÎS Paza de Stat Telenesti, în copii autentificate, pentru lunile noiembrie, decembrie anul 2019; ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie anul 2020; ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie anul 2021.(f.d.243, vol. 2); conținutul raportului privind inspectarea financiară suplimentară la Primăria satului Leușenii ra*****ul Telenesti, pe perioada de activitate 01.01.2016 - 08.02.2022, întocmit de Direcția teritorială inspectare financiară Bălți. (f.d.20-34, vol. 3).

36. Colegiul penal analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente, utile, probe care coroborează cu declarațiile martorilor și care fiind analizate în ansamblu, indubitabil indică la vina inculpatului în comiterea infracțiunii de care a fost condamnat.
37. În continuare, Colegiul nu poate reține alegațiile apărării în partea în care s-a solicitat achitarea inculpatului pe motiv că nu s-a constatat existența infracțiunii or aceste solicitări sunt declarative.
38. Mai mult, apărătorul solicită achitarea inculpatului pe motiv că nu s-a constatat fapta infracțiunii, iar pe de altă parte, indică că în acțiunile inculpatului lipsește latura subiectivă a infracțiunii incriminate.
39. Colegiul indică că potrivit art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.
40. Conform art. 52 din Codul penal, se consideră componență a infracțiunii, totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală ce califică

o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

41. Subsecvent, art. 113 din Codul penal, pledează că se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între fapte prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.
42. În continuare, Colegiul indică că potrivit art. 14 din Codul penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Nu constituie infracțiune acțiunea sau inacțiunea care, deși, formal, conține semnele unei fapte prevăzute de prezentul cod, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni.
43. Colegiul menționează că infracțiunea prevăzută de art.332 alin.(1) din Codul penal, este plasată de către legiuitor în Capitolul XV, adică infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, din Partea specială a Codului penal, componenta cărora în particulare se caracterizează prin următoarelor elemente constitutive, cu semne obligatorii și facultative:
44. Obiectul juridic special al infracțiunii privind falsul în actele publice, îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care set condiționează de încrederea publică în autenticitatea documentelor oficiale.
45. Obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă documentul oficial autentic. Potrivit doctrinei penale, noțiunea „document oficial” se referă nu doar la documentele eliberate de către autoritățile publice, dar și documentele prezentate autorităților publice. În sensul prevederilor art.332 alin.(1) din Codul penal, prin „document oficial” se au în vedere și acele documente care nu acordă drepturi, nici nu eliberează de obligații. Însă, chiar și în această ipoteza documentele oficiale își păstrează calitate de a produce consecințe juridice.
46. Astfel, listele de calculare a salariului angajaților liceului, cât și a primăriei constituie, documente oficiale de calcul și achitare a salariului angajaților.
47. Sub aspectul laturii obiective a infracțiunii de fals în actele publice, constă în fapta prejudicială exprimată în acțiunea de înscriere în documente oficiale a unor date vădit false ori de falsificare a unor astfel de documente.
48. Astfel, prin înscrierea în documentele oficiale a unor date vădit false, care presupune introducerea în documentele oficiale autentice a constatărilor sau mențiunilor false.

49. Înscriserea în documentele oficiale a unor date vădit false, presupun o denaturare a adevărului în documente oficiale.
50. În speță, Cotlău Constantin ***** fiind angajat oficial în două locuri, concomitent, ca director al Căminului Cultural din satul Leușeni ra*****ul Telenești conform ordinului șefului Direcției ra*****ale de cultură Telenești nr.29-kp.1 din 23.05.1994 și ca gardian la filiala Telenești a Întreprinderii de Stat Servicii Pază a MAI, conform ordinului nr.40 ef din 24.07.2009, fiind în zilele la serviciul în funcția de gardian, includerea de către acesta și în tabelul de pontaj a angajaților Căminului Cultural din satul Leușeni ra*****ul Telenești, constituie o denaturare a adevărului și reprezintă date vădit false.
51. Infracțiunea prevăzută la alin.(1) articolul 332 din Codul penal, este o infracțiune formală, considerându-se consumată din momentul înscrierii în documentele oficial a unor date vădit false.
52. Sub aspectul laturii subiective infracțiunea de fals în acte publice se caracterizează prin intenție directă, motivul infracțiunii exprimându-se din interes material sau personal.
53. Subiectul infracțiunii la alin.(1) art.332 din Codul penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii faptei a atins vârsta de 16 ani. De asemenea, subiectul infracțiunii în cauză are calitatea specială de persoană publică.
54. La caz, din materialele cauzei se atestă că inculpatul Cotlău Constantin are calitatea de persoană publică în conformitate cu prevederile art.123 din Codul penal, reieșind din fișa de post a directorului Căminului Cultural din satul Leușeni ra*****ul Telenești.
55. În circumstanțele descrise, pornind de la normele penale enunțate în coraport cu circumstanțele săvârșirii infracțiunii, apreciind faptul că inculpatul Cotlău Constantin ***** nu a recunoscut vinovăția privind săvârșirea falsului în acte publice, instanța concluz*****ează că în cadrul cercetării judecătorești prin cumulul de probe administrate, analizate în coroborare cu materialele cauzei penale- cu certitudine a fost confirmată vinovăția inculpatului Cotlău Constantin *****.
56. Cu referire la existența faptei de fals în acte publice, manifestată prin includerea de către directorul căminului cultural Cotlău Constantin, deținând funcția de director al căminului cultural din satul Leușeni ra*****ul Telenești, fiind numit în funcția respectivă prin ordinul șefului Direcției ra*****ale de cultură Telenești, nr.29-kp.1 din 23.05.1994, a datelor false cu privire la orele de muncă prestate de acesta în tabelele de evidență a timpului de muncă pentru lunile noiembrie, decembrie anul 2019; ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie anul 2020; ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie anul

2021, care constituie documente oficiale de calcul și achitare a salariului angajaților instituției respective, ce au fost contrasemnate de el personal în calitate de director al Căminului Cultural din satul Leușeni, în care a inclus date false cu privire la orele de muncă prestate de el personal pentru zilele din data de: 1,5, 9, 12, 16 noiembrie 2019; 18 și 22 decembrie 2019; 03, 11, 15, 19, 31 ianuarie 2020; 04, 08,12, 16, 28 februarie 2020; 03, 07, 11, 15,27, 31 martie 2020; 03, 12, 15, 18,21,24 aprilie 2020; 08, 12, 16, 20 mai 2020; 07, 10, 13, 16, 19, 28 iunie 2020; 01, 05, 17,21, 25,29 iulie 2020; 02, 14, 18, 22, 26, 30 august 2020; 11, 15, 19,23,27 septembrie 2020; 09, 13, 17, 21, 25 octombrie 2020; 08, 11, 14, 17, 20, 29 noiembrie 2020; 06, 10, 22, 26 ianuarie 2021; 03, 07, 19, 23, 27 februarie 2021; 03, 07, 19, 23, 27 martie 2021; 04, 06, 09, 18, 21, 24, 27 aprilie 2021; 01, 04, 07, 16, 19, 22, 25, 28 mai 2021; 04, 13, 16, 19, 22, 25 iunie 2021; 09, 13, 17,21,25 iulie 2021; 06, 10, 14, 18, 22 august 2021; 03, 07, 11 noiembrie 2021, care constituie documente oficiale de calcul și achitare a salariului, și-a găsit confirmare prin probatoriul administrat, analizat supra, în mod prioritar prin declarațiile martorilor Slutu Ala *****, Lazarenco Valeriu *****, Cumpătă Rustic *****, Cavca Viorel cât și raportului privind inspectarea financiară complexă la Primăria satului Leușeni ra*****ul Telenesti, pe perioada de activitate 01.01.2016-23.08.2021, raportului privind inspectarea financiară suplimentară pe perioada de activitate 01.01.2016-08.02.2022, informația nr.4 din 13.01.2022, informația nr.28 din 11.01.2022 și procesului verbal de examinare a documentelor din 21.01.2022, prin care se concluz*****ează că reieșind din documentele prezentate, numitului Cotlău Constantin în zilele din data de: 1,5, 9, 12, 16 noiembrie 2019; 18 și 22 decembrie 2019; 03, 11, 15, 19, 31 ianuarie 2020; 04, 08,12, 16, 28 februarie 2020; 03, 07, 11, 15,27, 31 martie 2020; 03, 12, 15, 18,21,24 aprilie 2020; 08, 12, 16, 20 mai 2020; 07, 10, 13, 16, 19, 28 iunie 2020; 01, 05, 17,21, 25,29 iulie 2020; 02, 14, 18, 22, 26, 30 august 2020; 11, 15, 19,23,27 septembrie 2020; 09, 13, 17, 21, 25 octombrie 2020; 08, 11, 14, 17, 20, 29 noiembrie 2020; 06, 10, 22, 26 ianuarie 2021; 03, 07, 19, 23, 27 februarie 2021; 03, 07, 19, 23, 27 martie 2021; 04, 06, 09, 18, 21, 24, 27 aprilie 2021; 01, 04, 07, 16, 19, 22, 25, 28 mai 2021; 04, 13, 16, 19, 22, 25 iunie 2021; 09, 13, 17,21,25 iulie 2021; 06, 10, 14, 18, 22 august 2021; 03, 07, 11 noiembrie 2021, activând în funcție de director în cadrul Căminul Cultural din satul Leuseni ra*****ul Telenesti, i-au fost calculate și achitate neîntemeiat plăți salariale (zilele în care s-a aflat la serviciu în funcția de gardian la filiala Telenesti a Întreprinderii de Stat Servicii Pază a MAI) anume: calculate în sumă totală de 36 463,90 lei cu titlu de salariu si suma în mărime de 10 278,73 lei cu titlu de contribuțiile asigurărilor sociale si primele obligatorii de asistență medicală, concluzie pe care instanța de judecată s-a bazat, concomitent ținând cont si de declarațiile inculpatului, care a

afirmat că toate atribuțiile de director și le-a îndeplinit „eu lucru oricum îl făceam, la casa de cultură nu este necesar să fii prezent, orele de lucru le-am efectuat, chiar dacă ele s-au contrapus” și Căminul Cultural din satul Leuseni ra*****ul Telenesti a participat la concursuri, festivaluri ra*****ale și republicane.

57. În speță, instanța de apel constată că argumentele inculpatului Cotlău Constantin *****, negând în totalmente săvârșirea infracțiunii, nu și-au găsit confirmare, urmează a fi apreciate declarative și fără suport probant, din care considerente nu pot fi reținute la adoptarea hotărârii.
58. În acest context, cu referire la argumentele părții apărării cu referire lipsa vinovăției în acțiunile lui Cotlău Constantin, motivând că lipsește elementele constitutive al componenței de infracțiune, deoarece datele au fost introduse în tabelele de pontaj a evidenței de muncă, dat fiind faptul că orele de muncă înregistrate au fost îndeplinite efectiv, Colegiul indică că conform prevederilor Codului muncii, articolul 106, angajatorului este obligat să țină, în modul stabilit, evidență timpului de muncă prestat efectiv de fiecare salariat, inclusiv și celei suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare. Obligația de a ține în modul stabilit de lege, evidența timpului de muncă prestat efectiv, sunt prevăzute și în fisa de post atribuții de serviciu al inculpatului.
59. Odată, cu includerea în tabelele de evidență a timpului de muncă a informației precum că Cotlău Constantin a prestat orele de muncă în cadrul Căminului Cultural din satul Leuseni ra*****ul Telenesti, în timpul când numitul se afla la serviciul în funcția de gardian la filiala Telenesti a Întreprinderii de Stat Servicii Pază a MAI, fapta de fals în acte publice în acțiunile inculpatului s-a consumat, astfel nu are relevanță asupra calificării argumentele că orele au fost îndeplinite în zilele libere de luni și joi, în lipsa unor probe care să confirme repartizarea flexibilă a timpului de muncă potrivit prevederilor Codului muncii de către angajator, în cazul în care în tabelele de pontaj a angajaților Căminului Cultural din satul Leuseni orele sunt incluse în zilele aflării acestuia la serviciu în funcția de gardian la filiala Telenesti a Întreprinderii de Stat Servicii Pază, iar efectuate în altă zile de timp, nu s-a stabilit în baza probelor cercetate, argumente care nu pot fi reținute de către instanța de judecată la adoptarea hotărârii.
60. Partea apărării evaziv și potrivit propriei viziuni a invocat adoptarea unei sentințe de achitare din motivul lipsei elementelor de infracțiune în acțiunilor inculpatului, a situației financiare precare a acestuia, dat fiind faptul că în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit cu certitudine că inculpatul, a introdus date false privind orele de muncă ale sale în tabelele de evidență a timpului de muncă, or, acesta a acț*****at din interes personal și material exprimat prin tănuirea lipsei de la orele de muncă, ca urmare lui s-a achitat plăți salariale, și este coroborată

cu desăvârșire prin probele administrate și examinate în cadrul ședinței de judecată.

61. În contextul celor enunțate, Colegiul constată că fapta a infracțiunii ală a fost comisă de către inculpatului Cotlău Constantin *****, iar conform probatoriului cercetat se afirmă că acțiunile făptuitorului întrunesc pe deplin elementele componentelor infracțiunilor prevăzute la art.332 alin.(1) din Codul penal, înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.
62. Colegiul mențenează că la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului, instanța a reținut prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 – 78 din Codul penal.
63. Astfel, conform prevederilor art. 61 alin.(1) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Iar, potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.
64. Conform art. 75 alin. (1) din Codul penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Iar potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.
65. Colegiul, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, ține cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 din Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

66. Mai mult, urmează a fi reținut că din dispozițiile art. 75 alin.(1) din Codul penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.
67. Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.
68. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal al RM.
69. Iar, individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.
70. După această clarificare, instanța accentuează că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului Penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.
71. Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.
72. Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.
73. Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.
74. În continuare, Colegiul reține că după caracterul și gradul prejudiciabil, prin prisma art. 16 din Codul penal, infracțiunea prevăzută la art. 332 alin.(1) din Codul penal, și săvârșită de către Cotlău Constantin se clasifică ca fiind ușoară.
75. În privința inculpatului, conform art. 76 din Codul penal, la stabilirea pedepsei în calitate de circumstanță atenuantă se reține comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare.

76. Conform art. 77 din Codul penal, circumstanțele agravante la stabilirea pedepsei lui Cotlău Contantin, nu au fost reținute.
77. Astfel, Colegiul consideră că pedeapsa numită inculpatului de instanța de fond este echitabilă și proporțivă ală faptei comise.
78. În continuare, potrivit art. 60 din Codul penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare; b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave; c) 15 ani de la săvârșirea unei infracțiuni grave; d) 20 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave; e) 25 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni exceptivă de grave. Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanței de judecată. În cazul săvârșirii de către persoană a unei noi infracțiuni, prescripția se calculează pentru fiecare infracțiune separat. Prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va săvârși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi. Curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 25 de ani și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni. Aplicarea prescripției față de persoana care a săvârșit o infracțiune exceptivă de gravă se decide de către instanța de judecată. Dacă instanța nu va găsi posibilă aplicarea prescripției și liberarea de răspundere penală, detențiunea pe viață se va înlocui cu închisoare pe 30 de ani. Termenele prescripției de tragere la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii infracțiunii erau minori. Prescripția nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni contra păcii și securității omenirii, infracțiuni de război, infracțiuni de tortură, tratament inuman sau degradant sau alte infracțiuni prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, indiferent de data la care au fost săvârșite.
79. Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 332 alin.(1) din Codul penal, fiind raportată la art. 16 din Codul penal, se va considera o infracțiune ușoară.
80. Conform art. 60 alin. (1) lit. a) din Codul penal, termenul de prescripție este de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.
81. Totodată, potrivit art. 60 alin. (4) din Codul penal, cursul termenului de prescripție se întrerupe dacă în perioada acestuia se săvârșește o nouă infracțiune pentru care poate fi aplicată pedeapsa cu închisoarea pe un termen mai mare de doi ani.

82. Prin aceasta se are în vedere că se pierde beneficiul timpului scurs pînă la comiterea celei de-a doua infracțiuni, moment care începe să curgă de la începutul primului termen de prescripție.
83. Iar, conform prevederilor art. 60 alin. (5) din Codul penal, prescripția se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărire penală sau de la judecata prin schimbarea domiciliului, actelor de identitate etc. Într-o asemenea situație timpul suspendării prescripției nu intra în termenul de prescripție, iar curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau al autodenunțării.
84. În această situație termenul de prescriptive pentru prima infracțiune începe să curgă simultan cu cel de-al doilea termen de prescriptive, iar prescripția se calculează pentru fiecare infracțiune separat.
85. Prin urmare, în speță instanța de apel reține că Cotlău Constantin a comis ultima acțiune componentă a infracțiunii prevăzute la art. 332 alin.(1) din Codul penal, în anul 2021, prin urmare, Colegiul relevă că deși inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 332 alin.(1) din Codul penal, care constituie o faptă prejudiciabilă prevăzută de Legea penală, pasibilă de răspundere penală, inculpatul urmează a fi liberată de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.
86. Astfel, Colegiul nu a identificat careva impedimente în vederea aplicării instituției prescripției.
87. Aferent motivelor expuse supra, Colegiul conchide de a admite apelul cu casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi.
88. În temeiul celor elucidate și expuse, călăuzindu-se de art. 60 din Codul penal, art. art. 409 alin.(2), 415 alin. (1), pct. 2), art. 417-418 din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E :

Se admite din alte motive apelul apărătorului Svetlana Coșneanu în interesele inculpatului Cotlău Constantin, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 4 aprilie 2023.

Se casează, inclusiv și din oficiu conform art. 409 alin.(2) din Codul de procedură penală, sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 4 aprilie 2023 și se pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Cotlău Constantin ***** recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) din Codul penal, în temeiul art. 60 din Codul penal, se liberează de pedeapsa penală, în legătură cu intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

În rest, sentința se menține fără modificări.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecătorul

Silvia Cecan

Judecătorii

Liubovi Brînza

Ecaterina

Palanciuc